

Montessori i Lövestad

Vad är Montessori?

Montessori är en pedagogik som sätter tilltro till barnens egen förmåga att lära sig. Den har fått namn efter den italienska läkaren Maria Montessori (1870-1952) som gjorde omfattande observationer av barn och deras utveckling. Hon fann att barn har en medfödd, inre vilja att lära sig och att de har en enorm förmåga till koncentration när de gör något som intresserar dem.

I montessoripedagogiken väljer barnen själva sina uppgifter och arbetar ostört med dem i sin egen takt. Det bygger självförtroende och självständighet samtidigt som de utvecklas såväl intellektuellt som känslomässigt.

Sensitiva perioder

Alla barn vill lära sig. Vad de vill lära sig varierar med ålder och mognad, men alla följer samma mönster. Från den tidiga viljan att äta själv och klä på sig till läsning och matematik. Montessorimiljön är förberedd med arbetsmaterial som tillgodoser alla dessa olika intressen och stadier.

Under korta perioder är barn absorberade av ett enda ämne och extra mottagliga för just den kunskapen. Det kallas sensitiva perioder. Montessoripedagogen observerar barnen för att upptäcka när dessa sensitiva perioder infinner sig och vägleder barnen till passande övningar.

Om barnet inte får tillräckligt med stimulans under en sensitiv period blir det svårare för dem att lära sig färdigheten senare.

”Hjälp mig att göra det själv”

Barn behöver hjälp för att kunna lära sig men själva inläringen kan de bara göra själva. Du kan visa barn hur man flätar, men de lär sig först när de flätar själva. Montessoripedagogens uppgift är att vara lyhörd för varje barns intresse och mognad, att stimulera dem, visa var kunskap finns att hämta och hur arbetsmaterialet ska användas.

Ett barn som lär sig något nytt upprepar övningen om och om igen och varje repetition tillför ny kunskap. Barnen får därför arbeta ostört med sin uppgift så länge de vill.

Från konkret till abstrakt

Maria Montessori fann att barn lär sig först genom sinnen och sedan genom intellektet. Arbetsmaterialen går därför från konkret till abstrakt. Det kan användas sensoriskt, dvs upplevas med sinnen, av de små barnen medan de äldre använder det för intellektuell förståelse. Arbetsmaterialen är ofta själv-rättande för att barnen ska kunna avgöra om de lyckats lösa uppgiften.

Arbetsmaterialen är uppdelat i områdena Praktiskt, Sensoriskt, Språk, Matematik och Kultur.

PRAKTISKT

Barn tycker om meningsfull sysselsättning och imiterar gärna vuxnas vardagssysslor. De får lära sig hur man tar hand om sig själv och sin omgivning. Diska, tvätta händerna, putsa skor etc. Alla redskap är i barnstorlek men fungerar på riktigt. Ett bra exempel är det lilla strykjärnet som verkligen blir varmt, så att barnet kan se resultatet av sitt arbete.

Barnen tränas i sociala kontakter med både barn och vuxna. Hur man hälsar, säger tack, löser en konflikt osv. De lär sig respektera andra, att visa hänsyn och hjälpa till när så behövs.

De praktiska övningarna lär även barnen att göra saker i en logisk ordning för att nå målet. Det har de nytta av i de andra områdena.

SENSORISKT

Det sensoriska arbetsmaterialen tränar sinnen – syn, hörsel och balans, känsel, lukt och smak – och lär barnen att sätta ord på sina upplevelser.

SPRÅK

De första övningarna är att prata och lyssna på andra. Det bygger upp ordförrådet och leder vidare till hur bokstäver låter och ser ut. Nästa steg är skrivövningar och sist kommer läsinläringen, som kräver större mognad.

MATEMATIK

Konkret arbetsmaterial ger barnen en känsla för olika kvantiteter, dimensioner, former och storlekar. De lär sig förstå siffror och deras värde för att kunna börja med de fyra räknesätten. Så småningom sker övergången till abstrakt räknande.

KULTUR

Geografi, historia, botanik, zoologi, biologi, kemi och fysik utforskas med bland annat experiment-lådor, tidslinjer, kartor och pussel.

Ordning ger lugn

Miljön i en montessoriverksamhet är noga genomtänkt. Möbler och redskap är i barnstorlek och allt arbetsmaterial placerat i barnhöjd. Varje arbetsmaterial finns i bara ett exemplar, vilket tränar barnen i att vänta på sin tur.

Barn tycker om ordning och allting i rummet har sina bestämda platser. Det skapar det lugn barnen behöver för att kunna sortera och bearbeta alla intryck.

I en montessoriverksamhet arbetar barnen för sin egen skull. Genom att de får välja sina uppgifter efter intresse följer de sin egen, naturliga utvecklings-takt. Det minskar också risken för konkurrens och tävling.

Att lyckas med en uppgift de själva valt ger barnen arbetsglädje och tillfredsställelse. Arbetet är en belöning i sig.

En unik möjlighet

I den lilla byn Lövestad i Sjöbo kommun erbjuds montessoripedagogik i två verksamheter – Montessoriförskolan Tjädern och Montessoriskolan Fyrkappan. Tillsammans ger de barn en unik möjlighet till en obruten pedagogisk linje från 1 till 11 års ålder.

Tjädern etablerades redan 1990 och finns centralt i en charmig villa med trädgård. Det är nära till både affären och hästhagen.

Fyrkappan, som ligger i en vacker gammal skolbyggnad, startades 2003 då en grupp föräldrar önskade att deras barn skulle få fortsätta med montessoripedagogiken i skolan. Redan efter tre år var skolan och tillhörande fritids fullt utbyggd med 50 barn.

Verksamheterna drivs av föräldrakooperativ. Det ger korta beslutsvägar och möjlighet till snabb anpassning. Föräldrarna representeras av en styrelse som väljs vid årsmötena.

Att ha barn i ett föräldrakooperativ kräver ett visst mått av grundengagemang från alla föräldrar. Därutöver bestämmer var och en hur mycket de vill vara involverade.

Tjädern och Fyrkappan har ett brett samarbete. Övergången från förskola till skola underlättas av att barnen träffas i gemensamma aktiviteter och pedagogerna använder samma system för dokumentation.

Tjädern och Fyrkappan är religiöst och politiskt obundna och öppna för alla.

Läs gärna mer om oss på www.tjadern.se och www.fyrkappan.se.

Välkommen!

Montessoriförskolan
Tjädern

Storgatan 30, 273 75 Lövestad
info@tjadern.se www.tjadern.se
Tel 0417-215 68

MONTESSORISKOLAN
FYRKAPPAN

Lövestad 46:28, 273 71 Lövestad
montessori@fyrkappan.se www.fyrkappan.se
Tel 0417-215 25